

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

TRỊNH NGỌC BẢO DUY

**PHÂN TÍCH HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ
SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC
PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2014

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

TRỊNH NGỌC BẢO DUY

**PHÂN TÍCH HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ
SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC
PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM**

Chuyên ngành : Kế toán

Mã số : 62.34.03.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS, TS. NGUYỄN TRỌNG CƠ
2. PGS, TS. LÊ HOÀNG NGA

HÀ NỘI - 2014

LỜI CAM ĐOAN

*Tôi xin cam đoan rằng, bản Luận án “**Phân tích hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy ở Việt Nam**” là công trình nghiên cứu độc lập, do chính tôi hoàn thành. Những kết quả trình bày trong Luận án chưa công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các số liệu, tài liệu tham khảo và trích dẫn được sử dụng trong Luận án này đều nêu rõ xuất xứ, tác giả và được ghi trong danh mục tài liệu tham khảo.*

Tôi xin chịu trách nhiệm trước pháp luật về lời cam đoan trên.

Hà Nội, ngày tháng năm 2014

Tác giả luận án

Trịnh Ngọc Bảo Duy

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Trang phụ bìa	i
Lời cam đoan	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt	vii
Danh mục các bảng	viii
Danh mục các hình	ix
MỞ ĐẦU	1
TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU	5
Chương 1: LÝ LUẬN VỀ PHÂN TÍCH HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY	16
1.1. KHÁI QUÁT VỀ PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY	16
1.1.1. Khái niệm và đặc điểm của phòng cháy chữa cháy	16
1.1.2. Vai trò của phòng cháy chữa cháy với phát triển kinh tế - xã hội	24
1.2. PHÂN TÍCH HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY	26
1.2.1. Nguồn lực tài chính sử dụng trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	26
1.2.2. Hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	35
1.2.3. Mục đích, ý nghĩa của phân tích hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	39
1.2.4. Nội dung và hệ thống chỉ tiêu phân tích hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	40
1.2.5. Phương pháp phân tích hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	49
1.2.6. Các nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	54
1.2.7. Tổ chức phân tích hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	59

1.3. KINH NGHIỆM CÁC NƯỚC VỀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH CHO LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM CHO VIỆT NAM	63
1.3.1. Kinh nghiệm của một số nước	63
1.3.2. Bài học kinh nghiệm về nâng cao hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy ở Việt Nam	66
Kết luận chương 1	69
Chương 2: PHÂN TÍCH THỰC TRẠNG HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM	70
2.1. KHÁI QUÁT VỀ LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM	70
2.1.1. Tình hình cháy nổ ở Việt Nam trong những năm qua	70
2.1.2. Khái quát về lực lượng phòng cháy chữa cháy ở Việt Nam	71
2.1.3. Thực trạng về cơ sở vật chất của lực lượng phòng cháy chữa cháy Việt Nam	74
2.2. PHÂN TÍCH THỰC TRẠNG HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM	79
2.2.1. Cơ chế huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	79
2.2.2. Phân tích thực trạng hiệu quả huy động nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	86
2.2.3. Phân tích thực trạng hiệu quả sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	96
2.3. ĐÁNH GIÁ CHUNG THỰC TRẠNG VỀ HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM	103
2.3.1. Những thành tựu, kết quả đạt được	103
2.3.2. Những hạn chế, bất cập	108
2.3.3. Nguyên nhân của những hạn chế, bất cập	120
Kết luận chương 2	122

Chương 3: GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM	123
3.1. QUY HOẠCH PHÁT TRIỂN LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM ĐẾN NĂM 2020 VÀ TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2030	123
3.1.1. Dự báo tình hình phát triển kinh tế - xã hội và nhu cầu phát triển lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	123
3.1.2. Quy hoạch phát triển lĩnh vực phòng cháy chữa cháy đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030	126
3.1.3. Phương hướng nâng cao hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy trong thời gian tới	132
3.2. CÁC GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG NGUỒN TÀI CHÍNH TRONG LĨNH VỰC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY Ở VIỆT NAM TRONG NHỮNG NĂM TỚI	135
3.2.1. Đổi mới cơ chế huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	135
3.2.2. Các giải pháp nâng cao hiệu quả huy động nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	142
3.2.3. Các giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	149
3.2.4. Thường xuyên tiến hành và không ngừng hoàn thiện hệ thống chỉ tiêu, phương pháp phân tích hiệu quả huy động và sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực PCCC, đồng thời hoàn thiện tổ chức công tác phân tích	153
3.3. CÁC ĐIỀU KIỆN CẦN THIẾT ĐỂ THỰC HIỆN THÀNH CÔNG CÁC GIẢI PHÁP ĐỀ XUẤT	157
3.3.1. Xây dựng, hoàn thiện chính sách, pháp luật và tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật liên quan đến lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	157
3.3.2. Tăng cường tổng kết, đánh giá việc xã hội hóa và hiệu quả huy động, sử dụng nguồn tài chính trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	160

3.3.3. Triển khai thực hiện huy động tiềm lực khoa học và công nghệ cho công tác phòng cháy chữa cháy	161
3.3.4. Nâng cao chất lượng và năng lực công tác của đội ngũ cán bộ làm công tác tài chính lĩnh vực phòng cháy chữa cháy	162
Kết luận chương 3	163
KẾT LUẬN	165
DANH MỤC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	167
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	168
PHỤ LỤC	176

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN ÁN

CAND	Công an nhân dân
CNCH	Cứu nạn, cứu hộ
KTXH	Kinh tế - Xã hội
NSNN	Ngân sách nhà nước
ODA	Viện trợ phát triển chính thức
PCCC	Phòng cháy chữa cháy
TSCĐ	Tài sản cố định
XDCB	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC CÁC BẢNG TRONG LUẬN ÁN

<u>Số hiệu</u>	<u>Tên bảng</u>	<u>Trang</u>
<i>Bảng 2.1:</i>	Thống kê về số lượng và tình trạng xe chữa cháy hiện nay	75
<i>Bảng 2.2:</i>	Các nguồn tài chính cho lĩnh vực PCCC từ năm 2008 - 2012	86
<i>Bảng 2.3:</i>	Cơ cấu các nguồn tài chính cho lĩnh vực PCCC từ 2008 - 2012	87
<i>Bảng 2.4:</i>	Nguồn tài chính từ NSNN cho lĩnh vực PCCC từ năm 2008 - 2012	89
<i>Bảng 2.5:</i>	Nguồn tài chính ngoài NSNN trong lĩnh vực PCCC từ năm 2008 - 2012	91
<i>Bảng 2.6:</i>	Tổng hợp các công trình được thẩm duyệt về PCCC từ năm 2008 - 2012 của 10 tỉnh, thành phố điển hình	94
<i>Bảng 2.7:</i>	Ước lượng vốn đầu tư cho hạng mục PCCC trong các công trình được thẩm duyệt về PCCC từ năm 2008 - 2012	95
<i>Bảng 2.8:</i>	Nội dung chi ngân sách trung ương cho lĩnh vực PCCC từ 2008 - 2012	96
<i>Bảng 2.9:</i>	Nội dung chi ngân sách địa phương cho lĩnh vực PCCC từ 2008 - 2012	99
<i>Bảng 3.1:</i>	Nhu cầu trang bị phương tiện chữa cháy và CNCH từ năm 2013 - 2015	129

DANH MỤC CÁC HÌNH TRONG LUẬN ÁN

<u>Số hiệu</u>	<u>Tên hình</u>	<u>Trang</u>
<i>Hình 2.1:</i>	Tương quan giữa tốc độ tăng của NSNN, tổng nguồn tài chính cho lĩnh vực PCCC và ngân sách chi an ninh toàn ngành Công an từ năm 2008 - 2012	87
<i>Hình 2.2:</i>	Tương quan giữa tốc độ tăng của nguồn tài chính từ NSNN, ngoài NSNN và nguồn tài chính trong lĩnh vực PCCC từ năm 2008 - 2012	92
<i>Hình 2.3:</i>	Tương quan giữa tốc độ của tăng chi thường xuyên, XDCCB, mua sắm trang bị và ngân sách trung ương chi cho lĩnh vực PCCC từ năm 2008 - 2012	96
<i>Hình 3.1:</i>	Diễn biến cháy nổ từ năm 1990 - 2010 và dự báo đến năm 2020	126
<i>Hình 3.2:</i>	Quy hoạch về tổ chức bộ máy của lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH từ năm 2012 - 2020	128